

ПРЕС КЛИПИНГ

22. јул 2019.

НАСЛОВИ

ИНТЕРВЈУ Ђорђевић: Газде ће морати да осигурају раднике(стр.3)

Већина радника у приватном сектору Србије не искористи право на паузу(стр.4)

УСКОРО За повреде на раду, одштета одмах(стр.5)

Исељавање радне снаге је немогуће зауставити али се може смањити(стр.5)

ИНТЕРВЈУ Ђорђевић: Газде ће морати да осигурају раднике

Ј. Ж. Скендерија

Министар за рад о закону који ће обавезивати послодавце. После повреде запослени ће одмах наплаћивати штету

ПОСЛОДАВЦИ у Србији ускоро ће морати све своје раднике да осигурају од повреда на раду код осигуравајућих кућа. Закон који ће их на то обавезати биће донет на јесен и више неће бити повлачења по судовима, а у случају повреде, новац ће се одмах исплаћивати.

Ово, у разговору за "Новости", открива Зоран Ђорђевић, министар за рад, и најављује да ће на истом заседању на дневном реду бити и дуго најављиване измене Закона о финансијској подршци породицама са децом.

- Ускоро почиње јавна расправа о четири предлога измена који долазе из мог и министарства на чијем је челу Славица Ђукић Дејановић. Очекујем да примена почне од Нове године, док ће оне мере које не утичу драстично на буџет моћи да ступе на снагу одмах. Код овог закона морамо да водимо рачуна о томе да нам се не деси сценарио као у Црној Гори када буџет није могао да покрије прописане мере. Зато смо ми за почетак почели са мерама на 10 година и направили смо једну врсту подршке деци, не родитељима. Волели бисмо да дођемо у ситуацију да тешко издвајамо новац јер би то значило да имамо много деце. Ове године смо повећали издвајање за породиље за пет милијарди у односу на лане.

* Да ли измене значе и више новца за кориснике?

- Ова четири наша предлога траже већа финансијска средства. Обећали смо да ћемо у складу са могућностима државе издвајати више за децу. Трудићемо се да никоме не ускратимо права, већ само да их увећавамо. Нико неће штедети на мајкама ако могућности постоје. За исплату накнада зарада за породиље, родитељски и дечији додатак и трошкове боравка деце у предшколским установама ове године биће издвојено дупло више новца у односу на 2008. годину. Обезбедили смо рекордан износ у последњих 10 година, од 58 милијарди динара. Да подсетим, у 2008. у те сврхе утрошено је 25,8 милијарди динара.

* Шта је у протеклих неколико месеци урадио тим за економске миграције?

- Нема науке и теорије која може да каже шта треба да се ради по питању одласка људи из земље, то зависи од саме државе. И из Чешке, у којој су стабилне плате, људи одлазе. Разлози не морају увек да буду материјалне природе. Тражио сам на Влади да се донесе економска стратегија Србије за наредних 50 година, да утврдимо стратешки циљ, шта желимо да урадимо у том периоду. Да се осврнемо на образовни систем, а не да школујемо децу коју немамо где да запослимо.

* Да ли постоји статистика или и даље имамо само процене о броју људи који у току једне године напусте земљу?

- Не постоји статистика, јер нико нема обавезу да се јавља држави када одлази. Не знамо колико људи трајно оде, а колико привремено. Иако нема званичне статистике, свесни смо да то није мало. Искуство других говори нам да тек када уђемо у Европску унију и отворе се границе, ситуација може драстично да се погорша. Румунија, Бугарска, Хрватска, па чак и Словенија и Чешка, прошле су тај сценарио. Зато смо ми сада почели да размишљамо о томе.

ВИШЕ НОВЦА

У првој половини ове године, на основу Закона о финансијској подршци породици са децом, утрошено је 22,7 милијарди динара за накнаде породиљама и за одсуства ради неге детета, а са родитељским и дечјим додатком 34,5 милијарди динара, наводи министар Ђорђевић. Само за родитељски додатак за прво, друго, треће и четврто дете издвојено је више од 11 милијарди динара.

Примера ради, новчана давања у наведене сврхе целе 2009. године износила су само 31,1 милијарду, следеће године 34,6, док је 2011. године исплаћено 37,6 милијарди динара.

ПРИМЕРИ ИЗРАЕЛА И ФИНСКЕ

* ДА ЛИ ПОСТОЈЕ ДРЖАВЕ КОЈЕ СУ УСПЕЛЕ ДА СЕ ИЗБОРЕ СА ОДЛАСКОМ ЉУДИ ИЗ ЗЕМЉЕ?

- Имамо пример Израела који је успео да заустави одлазак људи из своје земље. Њихов пројекат се заснива на раду са издвојеног места. Људи живе у Израелу, а раде за компаније из других земаља. У Финској су најталентованије људе задржали тако што су им дали максималне плате које би имали у иностранству. Запошљавали су их углавном у средњим предузећима, плате је давала држава, а после годину дана послодавци су сами одлучили да их задрже на истом нивоу зарада, јер им је посао напредовао, а и запослили су нове људе.

Радници у приватном сектору који не користи законске паузе послодавцима поклоне око 448.000 евра.

Већина радника у приватном сектору Србије не искористи право на паузу

У Србији трећина радника у приватном сектору не искористи време за паузу у току радног времена, на коју законски има право, док 69 одсто радника у том сектору не искористе целу паузу, податак је организације Побуна Србија.

Према подацима ове организације, који су објављени на њиховом Инстаграм профилу, сваког радног дана, по основу некоришћења паузе, радници у приватном сектору у Србији послодавцима поклоне око 448.000 евра.

Ово је показало истраживање које је рађено на узорку од 4.250 запослених у Београду, Нишу, Новом Саду, Крагујевцу, Краљеву, Чачку и Ваљеву у периоду од 8. априла до 15. јула 2019. године.

Према резултатима које наводи Побуна Србије, разлог који запослене спречава да користе паузу је недовољан број запослених који би их могли одменити, превелики обим посла и страх од тога да ће им то замерити послодавац или непосредни руководиоцац.

Преко 80 одсто оних који не користе целу или паузу уопште, не знају на колику паузу имају право, додаје ова организација.

Па тако, грађевински радници који раде 10х дневно у 95 одсто случајева мисле да им је дозвољена пауза 30 минута а заправо је минимум 45 минита. Исти случај је и са возачима, трговцима али и радницима у производњи којима се у неким фирмама време за одлазак и тоалет одбија од времена за паузу.

УСКОРО За повреде на раду, одштета одмах

Извор: ФоНет

БЕОГРАД: Послодавци у Србији ускоро ће морати све своје раднике да осигурају од повреда на раду код осигуравајућих кућа, а закон који ће бити донет на јесен обезбедиће да се одштета, у случају повреде, одмах исплаћује, без "повлачења" по судовима, најавио министар за рад Зоран Ђорђевић.

Закон који ће их на то обавезати биће донет на јесен и више неће бити повлачења по судовима, а у случају повреде, новац ће се одмах исплаћивати.

Он је, у разговору за Новости, најавио и измене Закона о финансијској подршци породицама са децом.

„Ускоро почиње јавна расправа о четири предлога измена који долазе из мог и министарства на чијем је челу Славица Ђукић Дејановић, рекао је Ђорђевић наводећи да су направили једну врсту подршке деци, не родитељима.

„Волели бисмо да дођемо у ситуацију да тешко издвајамо новац јер би то значило да имамо много деце, рекао је Ђорђевић и додао да нико неће штетети на мајкама ако могућности постоје.

Он сматра да нема науке и теорије која може да каже шта треба да се ради по питању одласка људи из земље и да то зависи од саме државе.

„И из Чешке, у којој су стабилне плате, људи одлазе. Разлози не морају увек да буду материјалне природе, оценио је Ђорђевић.

Исељавање радне снаге је немогуће зауставити али се може смањити

Пре неколико дана ММФ изнео је податак да ће Бугарска, Летонија, Пољска и Украјина у наредне три деценије забележити највећи пад радне снаге – већи од 30 одсто, док би у Србији и Словачкој радна снага могла да падне за 20 процената.

ММФ нуди и потенцијална решења у подизању старосне границе за пензионисање, охрабривање жена и старијих радника за улазак на тржиште рада и технолошки напредак.

Питање је само могу ли препоруке ММФ-а за заустављање губитка радне снаге заиста бити спроведене у српској привреди.

Републички завод за статистику редовно обрађује кретања на тржишту рада и према последњим подацима на крају првог квартала ове године број запослених износио је 2.810.500, чиме је стопа запослености популације старости 15 и више година била 47,5 одсто, а стопа незапослености 12,1 одсто. Из ових података произилази да стопа неактивности у Србији 46,1 одсто, а у њих се убрајају пензионери, они који се школују и они који траже посао. Све у свему, чак и када би постојећи незапослени одмах, што је реално немогуће, добили радно место,

Србија би и даље имала проблема за квалификованом радном снагом. Тим пре, што је скоро половина незапослених на бироу рада без квалификације, са другим или трећим степеном стручне спреме.

Пензионерима понудити останак

Када је реч о повећању старосне границе за пензионисање, професор Савић истиче да је она у Србији „затегнута“ до крајњих граница и да како Запад, тако стари и Србија.

- Србија је све старија, радници раде све дуже, а стопа незапослености младих је међу највећим у Европи. Не можемо дозволити да седе главе раде дуже од 65 година, а да млади седе беспослени. Па део наших пензионера због малих пензија и данас мора да ради под старе дане. Такође, наш Закон о раду не брани здравим и виталним пензионерима да раде и после 65.године односно пензионисања. Чак се то стимулише у просвети, медицини, али би требало на томе радити још више – сматра Савић.

Граница за пензионисање жена постепено се повећава до 65.година живота, уведена је превремена старосна пензија која је мања од пуне и то трајно. По подацима Републичког фонда ПИО, лане је однос између радника и пензионера био један према 1,3, што је најбоље у протеклих шест година - 2.170.170 радника и 1.715.152 пензионера.

Професор Економског факултета у Београду Љубодраг Савић објашњава за „Дневник“ да је одлив радне снаге проблем који је присутан већ годинама и код нас и у свим бившим социјалистичким државама.

- Да би се смањио одлив радне снаге, Србија мора да својим грађанима створи барем приближне услове које нуде развијеније државе у које одлазе. Очигледно да Србија то не може. Значи, не да неће, већ једноставно на овом нивоу привредног развоја не може. То је изнад моћи државе, јер се ради о различитим нивоима привредног развоја. Једноставно, у тржишној привреди људи иду тамо где им је боље. Створити приближне услове које нуде привредно развијеније државе није немогуће само за Србију већ и за многе друге државе – објашњава професор Савић.

Запад убрзано стари и „усисава“ радну снагу из других држава, јер има могућност да им понуди више него што она има у матичној држави, наводи Савић, али он има потребу само за одређеним категоријама занимања, на тешким, опасним, загушљивим и ризичним радним местима и занатлијама.

- Ко има новца тај може да купи све, па и квалификовану радну снагу. Запад то чини и користи то што може да даје веће плате у односу на привредно неразвијене источно европске државе и Балкан. На нама је да створимо услове, али сталне и оне који неће бити привременог карактера, који ће омогућити да се људи врате или остану на селу, а не да се сви пакују па у Београд или Нови Сад. Дакле, морају се и у руралним крајевима отворити фабрике које ће запошљавати људе из руралних крајева, а они ће онда – а тако су некада и чинили – радити у фабрици и на њиви. Овако, села нам се празне, градови пуне, људи одлазе на Запад. Дакако, када се каже фабрике мисли се на технолошки развијеније и оне које ће давати веће плате него што је то сада. Да би то и било потребна је реиндустријализација, а она се не може догодити одмах и брзо, већ за то треба време. Но, ако одмах кренемо има наде да у наредне три деценије учинимо много не да зауставимо, јер то је једноставно немогуће, већ да смањимо одлазак радне снаге – закључује професор Савић. **Љубинка Малешевић**